

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **A.F. Z.**
státní příslušnost Afghánská islámská republika
t. č. pobytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64
Havířov – Dolní Suchá
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4,
190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2020 č. j. OAM-685/ZA-ZA11-K10-
2017, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra České republiky **se zrušuje** a věc se mu
vrací k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Česká republika **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 22. 6. 2020 č. j. OAM-685/ZA-ZA11-K10-2017 žalované Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je sloučení s jeho rodinou, která žije v České republice. Jako další důvod uvedl žalobce obavy z výhrůžek, resp. z pomsty ze strany širší rodiny v Afghánistánu, protože se jeho dvě starší dcery do Afghánistánu nevrátily, kde měly být nuceně provdány za muže, které jim jejich rodina vybrala na základě tamních zvyků a tradic již v době jejich dětství. Žalobce také uvedl špatnou bezpečnostní situaci v zemi původu a obavu z toho, že by mohl být v případě, že se extrémisté stanou v rámci mírových dohod součástí afghánské vlády, označen zrádcem a mohl by být zničen. Tyto důvody dle žalovaného nebylo možno podřadit pod taxativně vymezené důvody v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které namítal porušení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád žalovaným v průběhu správního řízení v jeho ustanoveních § 3, § 2 odst. 4, § 50 odst. 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3. Podle žalobce porušil žalovaný také ust. § 12 zákona o azylu, neboť splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu, § 13 téhož zákona, neboť splňuje podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny a porušil také ust. § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu mu hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalobce požádal 20. 8. 2017 o udělení mezinárodní ochrany v České republice především z důvodu sloučení rodiny se svou manželkou a dětmi, kterým byl rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 10. 2016 udělen azyl. Azyl ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu byl udělen jeho dvěma starším dcerám z důvodu nuceného sňatku v Afghánistánu a jeho manželce a dvěma mladším dětem byl udělen azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu. Podle žalobce žalovaný vystihl nedostatečně skutkový stav, pokud jde o jeho obavy z pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. V průběhu řízení namítal, že mezi podklady pro rozhodnutí nejsou žádné zprávy, které by se vztahovaly k problematice nucených sňatků a k postihu, které hrozí rodině nevěsty, pokud domluvený sňatek odmítne realizovat a k problematice krevní msty v Afghánistánu. V případě návratu do Afghánistánu by byl vystaven pronásledování ze strany příbuzných, stejně tak jako zbytek jeho rodiny. Žalovaný si však neobstaral žalobcem navrhované konkrétní zprávy týkající se krevní msty a nucených sňatků v tradičním afghánském právu, čímž nedostál své povinnosti zjistit stav věci způsobem, o němž nejsou pochybnosti. Žalobce dále v žalobě vyjádřil svůj nesouhlas s pochybností o věrohodnosti jeho výpovědi uváděnými žalovaným v odůvodnění jeho rozhodnutí. Pokud jde o neudělení azylu podle

ust. § 13 zákona o azylu, požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 20. 8. 2017, tedy v době, kdy jeho starším dcerám byl udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu a kdy obě tyto dcery byly nezletilé. Žalobce tehdy tedy splňoval podmínky pro udělení azylu podle ust. § 13 odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný však zcela nepřiměřenými průtahy vedl řízení o jeho žádosti 35 měsíců, přičemž žalobce opakovaně žádal o co nejrychlejší vydání rozhodnutí o této žádosti. V době vydání rozhodnutí však bylo těmto dcerám více než 18 let a žalobce proto podmínku stanovenou pro udělení azylu dle § 13 nesplňoval; domníval se však, že nezákonné průtahy v řízení o udělení mezinárodní ochrany, způsobené žalovaným, mu nemohou být k jeho tíži. V této souvislosti poukázal na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. 7. 2020 ve věci B. M. M. (C-133-19 et C-136/19), B. S. (C-133/19), B. M. (C-136/19), B. M. O. (C-137/19) proti Belgii. V něm Soudní dvůr Evropské unie dospěl k závěru, že ust. článku 4 odst. 1 písm. c) Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny musí být vykládáno v tom smyslu, že datum, ze kterého je třeba vycházet, aby se zjistilo, zda je státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nezletilým dítětem ve smyslu tohoto ustanovení, je datum, kdy byla podána žádost o vstup a pobyt za účelem sloučení rodiny a nikoli datum, kdy bylo rozhodnuto o této žádosti příslušnými orgány členského státu, případně datum, kdy bylo rozhodnuto o odvolání proti zamítnutí takové žádosti. Žalobce se domnívá, že by jeho žádost o azyl za účelem sloučení rodiny měl být logicky posuzován podle citovaného rozsudku. Žalobce dále nesouhlasil s argumentací žalovaného, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je účelová s cílem legalizovat si pobyt na území České republiky. Žalobce nepochybně, že důvodem jeho žádosti byla legalizace pobytu a sloučení s rodinou. Nicméně tento důvod žádosti nevylučuje, že v jeho případě existují i důvody podřaditelné pod ust. § 12 zákona o azylu. K námitce žalovaného, že nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po vstupu na území České republiky, odkázal na platnou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek č. j. 8 Azs 27/2019), dle které čas podání žádosti by neměl stěžovateli být sám o sobě k jeho tíži a správní orgán žádost nemůže a priori posuzovat jako účelovou „k legalizaci pobytu“. Závěrem své žaloby uvedl, že pokud žalovaný dospěl k závěru, že v jeho případě není možno udělit azyl podle § 12 či § 13 zákona o azylu, měl mu udělit doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona se zřetelem k respektování článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterou je Česká republika vázána.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. K žalobní námitce záměrných průtahů ve správním řízení poukázal na to, že žalobce či pověřený zástupce žalobcem zmocněné organizace pro pomoc uprchlíkům mohl podat stížnost na nečinnost správního orgánu, čehož nevyužil. Své závěry o nevěrohodnosti výpovědi žalobce považuje žalovaný za správné a přezkoumatelné se zřetelem k tomu, co vypovídal v průběhu řízení žalobce a co vypověděla jeho manželka v průběhu pohovoru konaného 7. 9. 2016, tedy v rámci předchozího řízení ve věci žádosti o mezinárodní ochranu, kterou podala s tehdy nezletilými dcerami. Žalovaný poukázal na zprávu UNICEF s názvem Child Marriage in Afghanistan z července 2018, ze které žalovaný zjistil, že sňatky dětí, které jsou dohodnuté, jsou vždy v režii otce, který má hlavní roli v rodině. Podle žalovaného je azylový příběh žalobce i v tomto kontextu nevěrohodný a dokládá původní tvrzení jeho manželky, že by mu nevadilo, kdyby se dcery provdaly, i když o ně měl obavy. K neudělení azylu podle § 13 zákona o azylu a k odkazu na Směrnici Rady 2003/86/ES a k rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie, na které odkázal žalobce ve své žalobě, žalovaný uvedl, že se netýkají

případu žalobce, jelikož není nezletilým dítětem, které by se vázalo na své rodiče, ale v jeho případě se jedná o otce zletilých osob, které v České republice získaly azyl a jejich matka se sloučila podle § 13 zákona o azylu. Co se týče žalobní námitky krevní msty, ani tuto námitku žalovaný nepovažuje za odůvodněnou. Potíže žalobce ze strany členů jeho rodiny v případě návratu do vlasti nelze dle žalovaného považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť v jeho případě nebyla naplněna podmínka, že by tyto problémy byly prováděny, podporovány či trpěny úřady v zemi jeho původu, přičemž žalobce jako vysoce postavený prominentní zaměstnanec afghánského ministerstva zahraničních věcí se mohl nepochybně obrátit na státní úřady o pomoc, což neučinil.

4. Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 6. 2020 č. j. OAM-685/ZA-ZA11-K10-2017 a připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou vyjádřenou v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s.
5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 20. 8. 2017. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti dne 23. 8. 2017 uvedl, že do České republiky přicestoval v srpnu 2013, kdy byl poslán na ambasádu. Naposledy byl v Afghánistánu v září roku 2016, kdy ukončil své zaměstnání na ambasádě v České republice a pobýval tam do dubna 2017. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že chce ochránit svou rodinu, která by v Afghánistánu nebyla v bezpečí. Jeho rodina se rozhodla zůstat a žít v České republice, avšak jeho matka cítí, že má právo rozhodovat o tom, za koho se žalobcovy dcery provdají a chce, aby se provdaly za syny jeho bratra a sestry. Když se narodila jeho starší dcera, jeho matka hned první den řekla, že až bude velká, vezme si za manžela svého bratrance. To je kultura, která se žalobci nelíbí. Jeho bratr a sestra s tím souhlasí, avšak dcery to odmítají. Žalobcova manželka to s ním chtěla řešit, a když jednou odešel do práce, odešla požádat o azyl. Jeho dcera se cítí být integrovaná v české kultuře a nechce se do Afghánistánu vrátit. To je hlavní problém, proč se žalobce rozhodl zůstat v České republice. Je pro něj velmi těžké jako pro syna opustit matku, která má 82 let, matka chtěla, aby v Afghánistánu zůstal. Žalobce jí ale řekl, že odchází kvůli jejímu rozhodnutí, se kterým nesouhlasí. Jako další důvod žalobce uvedl, že v Afghánistánu je velmi nejistá bezpečnostní situace, snadno se může stát, že člověk bude zabit nebo unesen. V Afghánistánu v současné době operují extremistické skupiny, je tam několik různých stran na různých úrovních. Protože pracuje pro stát a nechce být členem žádné strany, je to pro něj velmi obtížné. Má strach o svou rodinu a proto by chtěl žít tady, kde nebude mít obavy o děti a ty budou mít dobré životní podmínky. Z obsahu správního spisu bylo dále zjištěno, že dne 29. 8. 2017 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce ukončil svou diplomatickou misi na afghánském velvyslanectví v Praze mezi 15. 8. – 20. 8. 2016. Poté měl ještě nějakou dovolenou a asi měsíc zůstal v Praze. Na konci září 2016 opustil Českou republiku a před svým odjezdem do Afghánistánu měl s manželkou krátký konflikt, kdy se s dětmi nechtěla do Afghánistánu vrátit a chtěli zde požádat o azyl. Žalobce byl proti tomu, jelikož byl ještě zaměstnán na ambasádě a oni přes jeho nesouhlas o azyl požádali. Žalobce z počátku s tím nesouhlasil, jelikož měl obavu o svoji práci, aby o ni nepřišel. Domníval se, že problém v Afghánistánu dokáže nějak vyřešit; byla to jejich

tradice a žalobce si myslel, že tento problém vyřeší. Proto z počátku preferoval návrat celé rodiny do Afghánistánu, avšak časem pochopil jako otec, že jeho dcery mají právo zůstat v bezpečí a klidu a nechtěl, aby se kvůli němu obětovaly. Problém spočívá v rodinných tradicích, kdy dali ústní souhlas se sňatkem jeho dcer s nějakými příbuznými, což je v Afghánistánu běžná tradice. Obvykle tak rozhodne hlava rodiny, v jejich případě tuto hlavní roli hrála matka. Když se vrátil do Afghánistánu, rodina se jej pořád ptala, kde jsou dcery, nevěsty. Žalobce jim vysvětloval, že ještě v České republice studují a že tam zůstanou do konce školy. Když jeden ze ženichů viděl, že byla jeho dcera na videu oblečena evropsky, nelíbilo se mu to a začal být velmi nepřátelský. Začali na něj tlačit, že dcery nesmějí pokračovat ve studiu v Evropě a že se mají okamžitě vrátit. Po jeho návratu do Afghánistánu jej nechali asi první tři měsíce v klidu, poté se jejich tlak neustále zvyšoval a začali vyhrožovat. Řekli mu, že když dcery zůstanou v Evropě, tak to pro něj nebude moc dobré. Tato výhrůžka v Afghánistánu znamená, že se může stát cokoliv. Žalobce k tomu dále uvedl, že u nich jsou tradice silné a jeho hlas nemá v rodině takovou sílu. Jeho otec už nežije a hlavou rodiny je nyní matka, která to, aby se dcery za bratrance provdaly, podporovala. Domluvený sňatek se týká obou starších dcer. Nejmladší dcera, když se narodila, byly tři roky v Uzbekistánu a pokud by se nyní vrátila do Afghánistánu, hned by jí hledali ženicha a chtěli by ji za někoho provdat. Když se žalobce v září 2016 vrátil do Afghánistánu, nastoupil zpět do práce, kde na ministerstvu zahraničních věcí vykonával funkci náměstka oddělení právního a oddělení mezinárodních dohod. K dotazu, co ho vedlo k tomu, že se rozhodl odjet do České republiky, uvedl, že to byla povinnost otce se postarat o své děti a pomáhat rodině i ekonomicky přímo na místě a nejen posílat peníze. Svůj odjezd v zaměstnání odůvodnil nemocenskou a dovolenou, přičemž na ministerstvu zahraničí si myslí, že se do zahraničí jel léčit. V době příjezdu do České republiky byl rozhodnut, že zde zůstane s rodinou a že už se vrátit nemůže. Když už začínala končit platnost víza, rozhodl se požádat o azyl z důvodu sloučení s rodinou, aby zde nebyl bez povolení k pobytu. V případě návratu do Afghánistánu by určitě ztratil práci a měl by problém s příbuznými, kteří se k němu nebudou opravdu chovat dobře. Ženíši se už cítí být poníženi a mohli by se mu chtít pomstít. Bylo by to také psychickou ránou pro jeho děti, pokud by je zase musel opustit a ony zůstaly bez otce. Dne 13. 9. provedl žalovaný pohovor s manželkou žalobce F. R. Z. a dcerou žalobce H. H. Z., které vyslechl jako svědkyně. Dne 14. 1. 2020 bylo žalovanému doručeno podání zástupce žalobce Organizace pro pomoc uprchlíkům, ve kterém se odkazuje na část pohovoru s manželkou žalobce provedeného dne 7. 9. 2016 a pohovoru s žalobcem v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 23. 8. 2017. V podání se uvádí, že z výpovědí manželky a dcer žalobce jasně vyplývá, že původcem pronásledování v zemi původu byla rodina žalobce a nikoliv přímo osobně žalobce. Žalobce na počátku nesouhlasil, aby manželka s dětmi zůstali v České republice, proto také odcestoval sám. Nakonec se však rozhodl podporovat svou manželku a dcery v jejich rozhodnutí a postavit se na jejich stranu proti své rodině v Afghánistánu, která trvala na realizaci domluvených sňatků. V současné době pro něj a jeho rodinu není možné se vrátit do Afghánistánu, aniž by dcery byly vystaveny pronásledování. Žalobce zaslal jako důkaz správnímu orgánu část elektronické komunikace s příbuznými v zemi původu, která dokládá odůvodněnost strachu jeho i jeho rodiny z návratu do Afghánistánu. Závěrem tohoto podání poukázal na to, že na rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany čeká již 2,5 roku a že by rád požádal o bezodkladné rozhodnutí. V příloze tohoto podání byly připojeny mimo jiné fotografie syna sestry žalobce – manžela pro starší dceru a další fotografie, které byly zaslány prostřednictvím elektronické

komunikace dne 30. 10. 2019 pod textem: „Svémi zprávami jste nás velmi znepokojili. Je vidět, že jste už rozhodnutí, tak jsme museli tento případ dát do rukou lidí, s jejichž drsným jednáním jste se ještě nesetkali. Do kdy chce utíkat? Nakonec se vrátíte. Jistě se uvidíme“. Součástí správního spisu jsou informace o Afghánistánu, a to Informace Švédského centra informací o zemích původu a analýzu v oblasti migrace ze dne 17. 9. 2018 nazvaná „Právní připomínky týkající se Kábulu jako alternativního vnitřního útěku pro uprchlíky“, Informace Ministerstva vnitra Velké Británie z července 2019 o bezpečnostní a humanitární situaci v Afghánistánu a Informace České tiskové kanceláře. Dne 20. 5. 2020 bylo provedeno seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, u něhož byla přítomna za žalobce zmocněnkyně Organizace pro pomoc uprchlíkům. Následně dne 28. 5. 2020 bylo žalovanému doručeno vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V něm zástupce žalobce Organizace pro pomoc uprchlíkům poukazuje na velmi špatnou bezpečnostní situaci v Afghánistánu, a to i v provincii Kábul, odkud žalobce pochází. Žalobce však upozornil na to, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebyla obecně špatná bezpečnostní situace v Afghánistánu, ale sloučení s manželkou a dětmi, kdy dcerám žalobce byl udělen azyl podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť jim v zemi původu hrozil nucený sňatek ze strany příbuzných otce. Původcem pronásledování v zemi původu byla jeho rodina, jeho sourozenci a jejich rodiny, s nimiž byly sňatky dcer domluveny. Vzhledem k tomu, že se odmítl podříditi vůli rodiny a postavil se na stranu svých dcer a manželky proti zbytku rodiny, není pro něj možné se do Afghánistánu vrátit, aniž by byl vystaven pronásledování – krevní mstě. Žalobce namítal, že mezi podklady pro vydání rozhodnutí není žádný dokument, který by se vztahoval k problematice nucených sňatků v Afghánistánu a k postihu, který hrozí rodině nevěsty, pokud domluvený sňatek odmítne realizovat, konkrétně k existenci krevní msty v tradičním afghánském právu. V této souvislosti žalobce poukázal na Zprávu Norského centra pro informace o zemích původu Landinfo s názvem „Afghanistan: krevní spory, tradiční právo (pashtunwali) a tradiční řešení konfliktů“. Tato zpráva se zabývá otázkou cti, hanby a pomsty v tradičním právu a mimo jiné se v ní uvádí, že vražda je v určitých kontextech považována za přijatelný i nezbytný akt k obnovení statusu skupiny (rodiny). Dále se v ní uvádí, že krevní msta je primárně pašunská (afghánská) tradice a že rozhodnutí ve vládním soudním systému nutně nevylučuje riziko násilné odplaty. Místní komunita nepovažuje krevní mstu, která je legitimizovaná tradicí, za trestný čin. Jako důvody krevní msty zpráva uvádí, že ve všech sledovaných oblastech se konflikty vedoucí ke krevní mstě nejčastěji týkají půdy a vody; na druhém místě jsou rodinné konflikty (manželství, rozvod, domácí násilí).

6. Žalobce především svou žalobou napadl způsob, jakým žalovaný vyhodnotil v jeho případě neudělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a v tomto směru vytýká žalovanému nedostatečné zjištění skutkového stavu. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pronásledováním se podle ust. § 2 odst. 4 téhož zákona rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

Podle odst. 6 věty druhé téhož ustanovení, původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Žalobce v průběhu řízení opakovaně uváděl obavy z výhrůžek ze strany jeho rodiny v Afghánistánu související s tím, že jeho dvě starší dcery měly být provdány za muže, které jim rodina vybrala podle afghánských tradic již v době jejich dětského věku. Při pohovoru konaném k žádosti o udělení mezinárodní ochrany vypověděl, že po návratu do Afghánistánu po ukončení mise v České republice jej členové rodiny první tři měsíce nechali v klidu, poté začali neustále na něj zvyšovat tlak a začali mu vyhrožovat. Řekli mu, že když dcery zůstanou v Evropě, nebude to pro něj moc dobré, přičemž tato výhrůžka v Afghánistánu znamená, že se může stát cokoliv. V podání ze dne 28. 5. 2020 pak žalobce výslovně uvedl obavy z hrozby krevní msty a odkázal na konkrétní zprávu Norského centra pro informace o zemích původu Landinfo. Žalovaný tyto skutečnosti vyhodnotil v odůvodnění svého rozhodnutí tak, že je „nutno nahlížet na obavy žalobce z příbuzenstva jako na účelové proklamace, bez jakéhokoliv odůvodnění obav, neboť pokud by žalobce tyto skutečně pociťoval, dalo by se legitimně předpokládat, že by se na celých cca 8 měsících zcela dobrovolně nevrátil do vlasti a nebyl by v opakovaném a intenzivním kontaktu s příbuzenstvem“. Podle žalovaného případné potíže žalobce se členy rodiny po návratu do vlasti nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť nebyla naplněna podmínka, že by jeho problémy byly prováděny, podporovány či trpěny úřady ve státě a že žalobce jako vysoce postavený prominentní zaměstnanec afghánského ministerstva zahraničních věcí se nepochybně mohl obrátit na státní úřady o pomoc, pokud by měl tu potřebu. Žalovaný se tedy namítanou hrozbou krevní msty v případě nuceného návratu žalobce do země původu vůbec nezabýval a žalobcem označenou informaci k této problematice uvedenou v podání ze dne 28. 5. 2020 vyhodnotil jako nadbytečnou, jejíž zajištění by bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Žalovaný si tak dle názoru krajského soudu nezjistil skutkový stav věci v souladu s § 3 správního řádu, tj. způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Kromě toho konstatování žalovaného, že se v případě žalobce jedná o vysoce postaveného prominentního zaměstnance afghánského ministerstva zahraničních věcí, je zcela nelogické za situace, kdy od doby žalobcova opuštění Afghánistánu v dubnu 2017 do vydání napadeného rozhodnutí 22. 6. 2020 uplynuly téměř 3 roky. Lze tedy těžko předpokládat, že by se mu v případě nuceného návratu do Afghánistánu dostalo podpory, jakožto prominentní osobě za situace, že tuto zemi opustil bez řádného ukončení pracovního či služebního poměru v době, kdy čerpal nemocenskou, resp. dovolenou.

7. Další podstatnou žalobní námitkou žalobce bylo neudělení azylu podle ust. § 13 zákona o azylu. V době, kdy podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, bylo jeho dceři H. H. Z. X let a dceři M. M. Z. X let. Oběma dcerám byl udělen azyl podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu a jeho manželce a dvěma mladším dětem byl udělen azyl podle ust. § 13 téhož zákona. V době, kdy žalobce požádal o mezinárodní ochranu, splňoval tedy podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 13 odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Řízení o jeho žádosti trvalo 35 měsíců a v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí bylo oběma dcerám, jakožto nositelkám oprávnění ke sloučení rodiny, více než 18 let a žalobce tak podmínky ust. § 13 zákona o azylu již nesplňoval. Kvůli nezákonným průtahům na straně

žalovaného byl tak poškozen na svých právech a domnívá se, že na jeho případ měl být analogicky použit shora citovaný aktuální rozsudek Soudního dvora Evropské unie. Neudělení azylu podle ust. § 13 odst. 2 zákona o azylu odůvodnil žalovaný tím, že v případě žalobce se nejedná o rodiče azylanta mladšího 18 let. Podle ust. § 13 odst. 1 rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Podle odst. 2 písm. c) téhož ustanovení se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odst. 1 rozumí rodič azylanta mladšího 18 let. Účelem tohoto zákonného ustanovení je zajistit rodině jednotné postavení a sdílení stejných práv a povinností, ale rovněž zajištění nerozdělení rodiny, příp. i ochranu člena rodiny. Jedná se o národní formu úpravy, nejde tedy o status azylu udělovaného z důvodů implementace unijního či mezinárodního práva (viz komentář k zákonu o azylu). Na unijní úrovni je sloučení rodiny s azylantem regulováno Směrnicí o sloučení rodiny 2003/86/ES, která předpokládá udělení pobytového oprávnění při splnění určitých podmínek a jde tedy o režim upravený v českém právním řádu v zákonu o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb. Žalobcem zmiňovaný rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 7. 2020 ve spojených věcí C-133/19, C-136/19 a C-137/19 řešil mimo jiné otázku výkladu článku 4 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) Směrnice 2003/86 tak, že datem, které je třeba vzít v úvahu za účelem určení, zda je svobodný státní příslušník třetí země nebo svobodná osoba bez státní příslušnosti nezletilým dítětem ve smyslu tohoto ustanovení, je datum podání žádosti o vstup a pobyt za účelem rodiny pro nezletilé děti, a nikoliv datum, kdy příslušné orgány tohoto členského státu rozhodnou o této žádosti, příp. po podání žaloby směřující proti rozhodnutí, kterým se taková žádost zamítá. V tomto rozsudku se připomíná, že členské státy, zejména jejich soudní orgány musí vykládat své vnitrostátní právo v souladu s unijním právem, ale musí rovněž dbát na to, aby se neopíraly o výklad znění předpisu sekundárního práva, který koliduje se základními právy chráněným právním řádem unie. Rozsudek poukazuje na článek 7 Listiny, který obsahuje práva odpovídající právům zaručeným článkem 8 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který musí vykládán ve spojení s povinností brát v úvahu nejlepší zájmy dítěte stanovenou v článku 24 odst. 2 Listiny a při zohlednění nezbytnosti, aby dítě pravidelně udržovalo osobní vztahy s oběma rodiči vyjádřené v odst. 3 téhož článku. Soudní dvůr dále uvedl, že zvolení data, kdy příslušný orgán dotyčného členského státu rozhodne o žádosti o vstup a pobyt na území tohoto státu za účelem sloučení rodiny jako data, které je třeba vzít v úvahu za účelem posouzení věku žadatele pro účely použití článku 4 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) Směrnice 2003/86, by nebylo v souladu ani cíli sledovanými touto směrnicí ani s požadavky plynoucími z článku 7 a článku 24 odst. 2 Listiny, neboť toto poslední uvedené ustanovení vyžaduje, aby ve všech aktech týkajících se dětí, zejména aktech, které členské státy provádějí při uplatňování uvedené směrnice, byl prvořadým hlediskem nejlepší zájem dítěte. Takový výklad by neumožňoval zaručit v souladu se zásadami rovného zacházení a právní jistoty ani stejné a předvídatelné zacházení se všemi žadateli, kteří se chronologicky nacházejí ve stejné situaci, jelikož úspěch žádosti o sloučení rodiny by závisel hlavně na okolnostech přičitatelných vnitrostátním správním nebo soudním orgánům, zejména na tom, jak rychle je žádost vyřizována nebo je rozhodnuto o žalobě podané proti rozhodnutí o zamítnutí takové žádosti, a nikoli na okolnostech přičitatelných žadateli. Přestože se citovaný rozsudek týká výkladu Směrnice Rady 2003/86 ES o právu na sloučení rodiny, neshledává krajský soud důvodu pro to, proč by

jeho závěry nemohly být aplikovány při výkladu ust. § 13 zákona o azylu, tedy proč by při posuzování azylu za účelem sloučení rodiny v případě rodiče azylanta mladšího 18 let, neměl být rozhodující věk tohoto azylanta v době podání žádosti rodiče o mezinárodní ochranu a nikoliv věk v době vydání rozhodnutí o této žádosti. Tento závěr je naopak o to více přiléhavější na případ žalobce se zřetelem k neúměrné délce správního řízení o jeho žádosti, v jehož průběhu nabyly obě dcery, jakožto jeho děti požívající mezinárodní ochrany, zletilosti.

8. Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil pro vady řízení a věc mu vrátil podle odst. 4 téhož ustanovení k dalšímu řízení. Žalovaný si pro své nové rozhodnutí opatří navrhovanou zprávu žalobcem vydanou Norským centrem pro informace o zemích původu Landinfo s názvem „Afghánistán: Blood feuds, traditional law (pashtunwali) and traditional conflict resolution (Afghánistán: Krevní spory, tradiční právo (pashtunwali) a tradiční řešení konfliktů), příp. další informace o zemi původu žalobce pojednávající o hrozbě krevní msty a nucených sňatků v tradičním afghánském právu a opětovně posoudí, zda z hlediska těchto informací hrozí žalobci pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. vážná újma podle § 14b téhož zákona. Pokud žalovaný dospěje k závěru, že v případě žalobce nebyly shledány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, posoudí opětovně, zda v jeho případě lze udělit azyl za účelem sloučení rodiny podle § 13 citovaného zákona, přičemž bude vázán závazným názorem krajského soudu v tom, že žalobce ve smyslu odst. 2 tohoto ustanovení je rodinným příslušníkem, jakožto rodič azylanta mladšího 18 let, neboť žádost o udělení azylu za účelem sloučení rodiny podal v době nezletilosti obou dcer, kterým byl azyl podle § 12 udělen. V souladu s ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu bude na žalovaném, aby posoudil, zda se v případě žalobce jedná o případ zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny.
9. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšný žalobce se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).
10. České republice nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které ze zákona hradí stát (ust. § 36 odst. 2 zákona o azylu).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 18.02.2021

JUDr. Petr Indráček
samosoudce

